

Pénzügyi és gazdasági alapismeretek

Udvari Zsolt (www.uzsolt.hu)

2020. december 8.

Miről lesz szó?

1. A pénz
 - Múlt
 - Jelen
2. Államháztartás
 - Állam
 - Adók, járulékok
 - Csalások
3. Háztartások
 - Hitelek
 - Megtakarítások
 - Csalások
4. Vállalkozások
 - Alapfogalmak
 - Módozatok
 - Működés

1. A pénz

Múlt

Jelen

2. Államháztartás

Állam

Adók, járulékok

Csalások

3. Háztartások

Hitelek

Megtakarítások

Csalások

4. Vállalkozások

Alapfogalmak

Módozatok

Működés

5. Összefoglalás

1. A pénz

Múlt

Jelen

2. Államháztartás

Állam

Adók, járulékok

Csalások

3. Háztartások

Hitelek

Megtakarítások

Csalások

4. Vállalkozások

Alapfogalmak

Módozatok

Működés

5. Összefoglalás

Pénz előtt

- önellátó gazdálkodás, nincs kereskedelem (kb. i.e. 3500-ig)

Pénz előtt

- önellátó gazdálkodás, nincs kereskedelem (kb. i.e. 3500-ig)
- árucserre: áruért áru (kb. i.e. 3500 – i.e. 500-ig), hátrányai:

Pénz előtt

- önellátó gazdálkodás, nincs kereskedelem (kb. i.e. 3500-ig)
- árucserre: áruért áru (kb. i.e. 3500 – i.e. 500-ig), hátrányai:
 - megfelelő partner (pont az kell neki, pont az kell nekem)
 - értékegyeztetés

Pénz előtt

- önellátó gazdálkodás, nincs kereskedelem (kb. i.e. 3500-ig)
- árucseré: áruért áru (kb. i.e. 3500 – i.e. 500-ig), hátrányai:
 - megfelelő partner (pont az kell neki, pont az kell nekem)
 - értékegyeztetés
- árupénz (kb. i.e. 2500 – i.sz. 1600-ig): olyan áru, amely

Pénz előtt

- önellátó gazdálkodás, nincs kereskedelem (kb. i.e. 3500-ig)
- árucserre: áruért áru (kb. i.e. 3500 – i.e. 500-ig), hátrányai:
 - megfelelő partner (pont az kell neki, pont az kell nekem)
 - értékegyeztetés
- árupénz (kb. i.e. 2500 – i.sz. 1600-ig): olyan áru, amely
 - értékálló
 - osztható
 - egynemű
 - szállítható
 - elfogadott

Pénz előtt

- önellátó gazdálkodás, nincs kereskedelem (kb. i.e. 3500-ig)
- árucserre: áruért áru (kb. i.e. 3500 – i.e. 500-ig), hátrányai:
 - megfelelő partner (pont az kell neki, pont az kell nekem)
 - értékegyeztetés
- árupénz (kb. i.e. 2500 – i.sz. 1600-ig): olyan áru, amely
 - értékálló
 - osztható
 - egynemű
 - szállítható
 - elfogadott

pl. só, kagyló, állat, fűszer, cigaretta (börtönökben)

Nemesfém pénz (kb. i.e. 700-tól)

- arany, ezüst, réz

Nemesfém pénz (kb. i.e. 700-tól)

- arany, ezüst, réz
 - nincs használati értéke (vs. áru pénz)
 - értéke a pénz névértéke

Nemesfém pénz (kb. i.e. 700-tól)

- arany, ezüst, réz
 - nincs használati értéke (vs. áru pénz)
 - értéke a pénz névértéke
 - hátrányok

Nemesfém pénz (kb. i.e. 700-tól)

- arany, ezüst, réz
 - nincs használati értéke (vs. árupénz)
 - értéke a pénz névértéke
 - hátrányok
 - érmét csonkítják
 - kopik
 - magas előállítási költség
 - nem biztonságos szállítás

Nemesfém pénz (kb. i.e. 700-tól)

- arany, ezüst, réz
 - nincs használati értéke (vs. árupénz)
 - értéke a pénz névértéke
 - hátrányok
 - érmét csonkítják
 - kopik
 - magas előállítási költség
 - nem biztonságos szállítás
 - következmény: névérték \neq fémérték

Pénzhelyettesítők (kb. 500-tól)

- érméket letétbe helyezték a pénzváltónál \Rightarrow elismervényt kaptak: „klasszikus papírpénz”, amely

Pénzhelyettesítők (kb. 500-tól)

- érméket letétbe helyezték a pénzváltónál \Rightarrow elismervényt kaptak: „klasszikus papírpénz”, amely
 - aranyat képvisel
 - névleges értéke aranyra (ezüstre) váltható

Pénzhelyettesítők (kb. 500-tól)

Pénzhelyettesítők (kb. 500-tól)

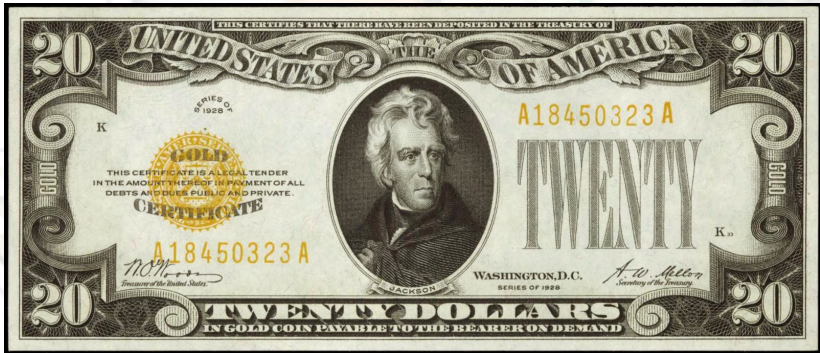

A pénz

Államháztartás
Háztartások
Vállalkozások
Összefoglalás

Múlt
Jelen

Pénzhelyettesítők (kb. 500-tól)

Pénzhelyettesítők (kb. 500-tól)

- érméket letétbe helyezték a pénzváltónál \Rightarrow elismervényt kaptak: „klasszikus papírpénz”, amely
 - aranyat képvisel
 - névleges értéke aranyra (ezüstre) váltható

Pénzhelyettesítők (kb. 500-tól)

- érméket letétbe helyezték a pénzváltónál \Rightarrow elismervényt kaptak: „klasszikus papírpénz”, amely
 - aranyat képvisel
 - névleges értéke aranyra (ezüstre) váltható
- váltó: vevő írásbeli kötelezettsége *későbbi időpontban* történő fizetésre

Pénzhelyettesítők (kb. 500-tól)

- érméket letétbe helyezték a pénzváltónál \Rightarrow elismervényt kaptak: „klasszikus papírpénz”, amely
 - aranyat képvisel
 - névleges értéke aranyra (ezüstre) váltható
- váltó: vevő írásbeli kötelezettsége *későbbi időpontban* történő fizetésre
- klasszikus bankjegy: bank fizetési kötelezettsége (nemesfém érmében)

Mai pénz

- növekvő pénzforgalom \Rightarrow elszakadás az aranytól

Mai pénz

- növekvő pénzforgalom \Rightarrow elszakadás az aranytól
- belső érték nélküli

Mai pénz

- növekvő pénzforgalom \Rightarrow elszakadás az aranytól
- belső érték nélküli
- állam teremti

Mai pénz

- növekvő pénzforgalom \Rightarrow elszakadás az aranytól
- belső érték nélküli
- állam teremti
- aranyra nem váltható

Mai pénz

- növekvő pénzforgalom \Rightarrow elszakadás az aranytól
- belső érték nélküli
- állam teremti
- aranyra nem váltható
- formái:

Mai pénz

- növekvő pénzforgalom \Rightarrow elszakadás az aranytól
- belső érték nélküli
- állam teremti
- aranyra nem váltható
- formái:
 - készpénz, bankjegy (kb. 1700-tól)
 - bankszámlapénz (bankkal szembeni követelés)
 - elektronikus pénzforgalom (kb. 1990-től)
 - bitcoin

1. A pénz

Múlt
Jelen

2. Államháztartás

Állam
Adók, járulékok
Csalások

3. Háztartások

Hitelek
Megtakarítások
Csalások

4. Vállalkozások

Alapfogalmak
Módozatok
Működés

5. Összefoglalás

A pénz

Államháztartás
Háztartások
Vállalkozások
Összefoglalás

Múlt
Jelen

Pénz funkciói

Pénz funkciói

- értékmérő
- forgalmi eszköz
- fizetési eszköz
- felhalmozási eszköz
- világpénz

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)
- kétszintű (központi bank, pénzügyi intézmények)

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)
- kétszintű (központi bank, pénzügyi intézmények)
 - első szint: központi bank

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)
- kétszintű (központi bank, pénzügyi intézmények)
 - első szint: központi bank
 - bankjegykibocsátás

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)
- kétszintű (központi bank, pénzügyi intézmények)
 - első szint: központi bank
 - bankjegykibocsátás
 - pénz értékállóságának megőrzése

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)
- kétszintű (központi bank, pénzügyi intézmények)
 - első szint: központi bank
 - bankjegykibocsátás
 - pénz értékállóságának megőrzése
 - Magyarországon: *MNB*

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)
- kétszintű (központi bank, pénzügyi intézmények)
 - első szint: központi bank
 - bankjegykibocsátás
 - pénz értékállóságának megőrzése
 - Magyarországon: *MNB*
 - második szint:

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)
- kétszintű (központi bank, pénzügyi intézmények)
 - első szint: központi bank
 - bankjegykibocsátás
 - pénz értékállóságának megőrzése
 - Magyarország: *MNB*
 - második szint:
 - hitelintézetek (bank, takarékszövetkezet)

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)
- kétszintű (központi bank, pénzügyi intézmények)
 - első szint: központi bank
 - bankjegykibocsátás
 - pénz értékállóságának megőrzése
 - Magyarországon: *MNB*
 - második szint:
 - hitelintézetek (bank, takarékszövetkezet)
 - pénzügyi vállalkozások (biztosítók, közvetítők)

Bankrendszer

- adott ország pénzügyi intézményeinek összessége
- egyszintű (központi bank)
- kétszintű (központi bank, pénzügyi intézmények)
 - első szint: központi bank
 - bankjegykibocsátás
 - pénz értékállóságának megőrzése
 - Magyarország: *MNB*
 - második szint:
 - hitelintézetek (bank, takarékszövetkezet)
 - pénzügyi vállalkozások (biztosítók, közvetítők)
 - Magyarországon (ismét) 1987. január 1-től

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése
- egyéb lehetséges okok:

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése
- egyéb lehetséges okok:
 - fogyasztási cikkek exportja \Rightarrow kevés marad az országban \Rightarrow kereslet \gg kínálat \Rightarrow növekvő ár

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése
- egyéb lehetséges okok:
 - fogyasztási cikkek exportja \Rightarrow kevés marad az országban \Rightarrow kereslet \gg kínálat \Rightarrow növekvő ár
 - növekedő költségek \Rightarrow növekedő ár

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése
- egyéb lehetséges okok:
 - fogyasztási cikkek exportja \Rightarrow kevés marad az országban \Rightarrow kereslet \gg kínálat \Rightarrow növekvő ár
 - növekedő költségek \Rightarrow növekedő ár
 - bizalom csökkenése

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése
- egyéb lehetséges okok:
 - fogyasztási cikkek exportja \Rightarrow kevés marad az országban \Rightarrow kereslet \gg kínálat \Rightarrow növekvő ár
 - növekedő költségek \Rightarrow növekedő ár
 - bizalom csökkenése
- hiperinfláció: havi 50%-nál nagyobb

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése
- egyéb lehetséges okok:
 - fogyasztási cikkek exportja \Rightarrow kevés marad az országban \Rightarrow kereslet \gg kínálat \Rightarrow növekvő ár
 - növekedő költségek \Rightarrow növekedő ár
 - bizalom csökkenése
- hiperinfláció: havi 50%-nál nagyobb
 - csúcstartó: Magyarország, árak 15 óránként duplázódtak

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése
- egyéb lehetséges okok:
 - fogyasztási cikkek exportja \Rightarrow kevés marad az országban \Rightarrow kereslet \gg kínálat \Rightarrow növekvő ár
 - növekedő költségek \Rightarrow növekedő ár
 - bizalom csökkenése
- hiperinfláció: havi 50%-nál nagyobb
 - csúcstartó: Magyarország, árak 15 óránként duplázódtak
 - 1946. augusztus 1: 1 Ft = 4×10^{29} pengő

Infláció

a talicskányi egynapi fizetését munka után sietve hazatolta, de felesége egy óra múlva már csak két tojást kapott érte
1 kilogramm kenyér ára 1945 augusztusában 6 pengő, októberben 27, novemberben hó elején 80, hó végén 135, december első felében 310, második felében 550, 1946 januárjában hó elején 700, hó végén 7000, május elején 8 000 000, a végén 360 000 000, júniusban 5 850 000 000 pengő volt

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése
- egyéb lehetséges okok:
 - fogyasztási cikkek exportja \Rightarrow kevés marad az országban \Rightarrow kereslet \gg kínálat \Rightarrow növekvő ár
 - növekedő költségek \Rightarrow növekedő ár
 - bizalom csökkenése
- hiperinfláció: havi 50%-nál nagyobb
 - csúcstartó: Magyarország, árak 15 óránként duplázódtak
 - 1946. augusztus 1: 1 Ft = 4×10^{29} pengő

Infláció

- árszínvonal tartós emelkedése
- éves inflációs adatok (%-ban megadva)
- egyik fő ok: pénzmennyiség nagymértékű növekedése
- egyéb lehetséges okok:
 - fogyasztási cikkek exportja \Rightarrow kevés marad az országban \Rightarrow kereslet \gg kínálat \Rightarrow növekvő ár
 - növekedő költségek \Rightarrow növekedő ár
 - bizalom csökkenése
- hiperinfláció: havi 50%-nál nagyobb
 - csúcstartó: Magyarország, árak 15 óránként duplázódtak
 - 1946. augusztus 1: 1 Ft = 4×10^{29} pengő
 - Zimbabwe, 2008: naponta kétszereződtek az árak

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat
- kiszámítható infláció: gyakorlatilag semmilyen következmény, hiszen minden ár, költség egyformán növekszik

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat
- kiszámítható infláció: gyakorlatilag semmilyen következmény, hiszen minden ár, költség egyformán növekszik
- „kamara haszna”, „inflációs adó” (állami bevételek néhány tized %-a) – Nyugat-Európa: kamatok kb. 1,5%, infláció kb. 2,5%

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat
- kiszámítható infláció: gyakorlatilag semmilyen következmény, hiszen minden ár, költség egyformán növekszik
- „kamara haszna”, „inflációs adó” (állami bevételek néhány tized %-a) – Nyugat-Európa: kamatok kb. 1,5%, infláció kb. 2,5%
- kiszámíthatatlan infláció: a gazdaság szereplői nem tudnak alkalmazkodni

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat
- kiszámítható infláció: gyakorlatilag semmilyen következmény, hiszen minden ár, költség egyformán növekszik
- „kamara haszna”, „inflációs adó” (állami bevételek néhány tized %-a) – Nyugat-Európa: kamatok kb. 1,5%, infláció kb. 2,5%
- kiszámíthatatlan infláció: a gazdaság szereplői nem tudnak alkalmazkodni
- negatív infláció: defláció

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat
- kiszámítható infláció: gyakorlatilag semmilyen következmény, hiszen minden ár, költség egyformán növekszik
- „kamara haszna”, „inflációs adó” (állami bevételek néhány tized %-a) – Nyugat-Európa: kamatok kb. 1,5%, infláció kb. 2,5%
- kiszámíthatatlan infláció: a gazdaság szereplői nem tudnak alkalmazkodni
- negatív infláció: defláció
- káros, hiszen:

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat
- kiszámítható infláció: gyakorlatilag semmilyen következmény, hiszen minden ár, költség egyformán növekszik
- „kamara haszna”, „inflációs adó” (állami bevételek néhány tized %-a) – Nyugat-Európa: kamatok kb. 1,5%, infláció kb. 2,5%
- kiszámíthatatlan infláció: a gazdaság szereplői nem tudnak alkalmazkodni
- negatív infláció: defláció
- káros, hiszen:
 - miért vegyem meg most, ha fél év múlva olcsóbb lesz?

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat
- kiszámítható infláció: gyakorlatilag semmilyen következmény, hiszen minden ár, költség egyformán növekszik
- „kamara haszna”, „inflációs adó” (állami bevételek néhány tized %-a) – Nyugat-Európa: kamatok kb. 1,5%, infláció kb. 2,5%
- kiszámíthatatlan infláció: a gazdaság szereplői nem tudnak alkalmazkodni
- negatív infláció: defláció
- káros, hiszen:
 - miért vegyem meg most, ha fél év múlva olcsóbb lesz?
 - csökken a kereslet!

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat
- kiszámítható infláció: gyakorlatilag semmilyen következmény, hiszen minden ár, költség egyformán növekszik
- „kamara haszna”, „inflációs adó” (állami bevételek néhány tized %-a) – Nyugat-Európa: kamatok kb. 1,5%, infláció kb. 2,5%
- kiszámíthatatlan infláció: a gazdaság szereplői nem tudnak alkalmazkodni
- negatív infláció: defláció
- káros, hiszen:
 - miért vegyem meg most, ha fél év múlva olcsóbb lesz?
 - csökken a kereslet!
 - vállalatok nem tudják eladni a termékeiket

Infláció következményei

- 2 – 3%-os infláció: gazdaság fejlődése, normális folyamat
- kiszámítható infláció: gyakorlatilag semmilyen következmény, hiszen minden ár, költség egyformán növekszik
- „kamara haszna”, „inflációs adó” (állami bevételek néhány tized %-a) – Nyugat-Európa: kamatok kb. 1,5%, infláció kb. 2,5%
- kiszámíthatatlan infláció: a gazdaság szereplői nem tudnak alkalmazkodni
- negatív infláció: defláció
- káros, hiszen:
 - miért vegyem meg most, ha fél év múlva olcsóbb lesz?
 - csökken a kereslet!
 - vállalatok nem tudják eladni a termékeiket
 - nem kell annyit termelni \Rightarrow nem kell annyi dolgozó \Rightarrow munkanélküliség növekedése

Deflációs hírek – Japán

A kormány bevallotta: defláció pusztít a japán gazdaságban (2009. november)

https://hvg.hu/gazdasag/20091120_japan_gazdasag_deflacio_tultermeles

...

Fudzsii Hirohisza pénzügyminiszter sajtóértekezletén pedig kijelentette, hogy deflációnak nevezik vagy sem, az árcsökkenés mindenképpen káros és aggodalomra ad okot, s jelenleg ez az egyik fő gazdasági és politikai kérdés Japánban. A miniszter hangsúlyozta, hogy a defláció költségvetési eszközökkel aligha előzhető meg, hiszen ha nagy összegeket költenek is közmunkákra, az nem fogja emelni az árakat.

Deflációs hírek – Japán

A kormány bevallotta: defláció pusztít a japán gazdaságban (2009. november)

https://hvg.hu/gazdasag/20091120_japan_gazdasag_deflacio_tultermeles

...

Japán 1998 júniusa és 2006 januárja között már átesett egy deflációs időszakon, amely többek között rontja a vállalatok jövedelmezőségének kilátásait és elbátortalanítja a befektetőket.

Deflációs hírek – Japán

A kormány bevallotta: defláció pusztít a japán gazdaságban (2009. november)

https://hvg.hu/gazdasag/20091120_japan_gazdasag_deflacio_tultermeles

...

A mostani negatív infláció alapvetően amiatt alakult ki, hogy a japán cégek termelőkapacitása meghaladja a termékeik iránti hazai és a külföldi keresletet.

Második szint feladatai

- betétgyűjtés

Második szint feladatai

- betétgyűjtés
- kölcsön (hitel vagy lízing)

Második szint feladatai

- betétgyűjtés
- kölcsön (hitel vagy lízing)
- pénzforgalmi szolgáltatások (számlavezetés)

Második szint feladatai

- betétgyűjtés
- kölcsön (hitel vagy lízing)
- pénzforgalmi szolgáltatások (számlavezetés)
- készpénz-helyettesítő eszközök (csekk, bankkártya)

Második szint feladatai

- betétgyűjtés
- kölcsön (hitel vagy lízing)
- pénzforgalmi szolgáltatások (számlavezetés)
- készpénz-helyettesítő eszközök (csekk, bankkártya)
- valuta, deviza (valódi pénz ill. követelés)

Második szint feladatai

- betétgyűjtés
- kölcsön (hitel vagy lízing)
- pénzforgalmi szolgáltatások (számlavezetés)
- készpénz-helyettesítő eszközök (csekk, bankkártya)
- valuta, deviza (valódi pénz ill. követelés)
- letéti szolgáltatás, széf

Második szint feladatai

- betétgyűjtés
- kölcsön (hitel vagy lízing)
- pénzforgalmi szolgáltatások (számlavezetés)
- készpénz-helyettesítő eszközök (csekk, bankkártya)
- valuta, deviza (valódi pénz ill. követelés)
- letéti szolgáltatás, széf
- vagyonkezelés

Második szint feladatai

- betétgyűjtés
- kölcsön (hitel vagy lízing)
- pénzforgalmi szolgáltatások (számlavezetés)
- készpénz-helyettesítő eszközök (csekk, bankkártya)
- valuta, deviza (valódi pénz ill. követelés)
- letéti szolgáltatás, széf
- vagyonkezelés
- készpénzfizetés

1. A pénz

Múlt
Jelen

2. Államháztartás

Állam
Adók, járulékok
Csalások

3. Háztartások

Hitelek
Megtakarítások
Csalások

4. Vállalkozások

Alapfogalmak
Módozatok
Működés

5. Összefoglalás

1. A pénz

Múlt
Jelen

2. Államháztartás

Állam

Adók, járulékok
Csalások

3. Háztartások

Hitelek
Megtakarítások
Csalások

4. Vállalkozások

Alapfogalmak
Módozatok
Működés

5. Összefoglalás

Feladatok

- gazdaság jogi keretei, jogbiztonság

Feladatok

- gazdaság jogi keretei, jogbiztonság
- erőforrások megszerzése, újraosztása

Feladatok

- gazdaság jogi keretei, jogbiztonság
- erőforrások megszerzése, újraosztása
- jövedelmi és vagyoni aránytalanságok korrigálása

Feladatok

- gazdaság jogi keretei, jogbiztonság
- erőforrások megszerzése, újraosztása
- jövedelmi és vagyoni aránytalanságok korrigálása
- gazdasági növekedés, foglalkoztatás biztosítása

Feladatok

- gazdaság jogi keretei, jogbiztonság
- erőforrások megszerzése, újraosztása
- jövedelmi és vagyoni aránytalanságok korrigálása
- gazdasági növekedés, foglalkoztatás biztosítása
- gazdasági szereplő

Állami bevételek

- adók, vámok, illetékek, díjak

Állami bevételek

- adók, vámok, illetékek, díjak
- önkormányzatok befizetései, elkülönített állami pénzalapok (Munkaerőpiaci, Kutatási és Technológiai Innovációs Alap, Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, Nemzeti Kulturális Alap, stb.)

Állami bevételek

- adók, vámok, illetékek, díjak
- önkormányzatok befizetései, elkülönített állami pénzalapok (Munkaerőpiaci, Kutatási és Technológiai Innovációs Alap, Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, Nemzeti Kulturális Alap, stb.)
- kincstári vagyonnal kapcsolatos befizetések

Állami bevételek

- adók, vámok, illetékek, díjak
- önkormányzatok befizetései, elkülönített állami pénzalapok (Munkaerőpiaci, Kutatási és Technológiai Innovációs Alap, Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, Nemzeti Kulturális Alap, stb.)
- kincstári vagyonnal kapcsolatos befizetések
- külföldről származó

Állami bevételek

- adók, vámok, illetékek, díjak
- önkormányzatok befizetései, elkülönített állami pénzalapok (Munkaerőpiaci, Kutatási és Technológiai Innovációs Alap, Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, Nemzeti Kulturális Alap, stb.)
- kincstári vagyonnal kapcsolatos befizetések
- külföldről származó
- állami vagyon privatizációja

Állami kiadások

- állami feladatok ellátása

Állami kiadások

- állami feladatok ellátása
- gazdálkodó szervezetek támogatása

Állami kiadások

- állami feladatok ellátása
- gazdálkodó szervezetek támogatása
- fogyasztói árkiegészítés

Állami kiadások

- állami feladatok ellátása
- gazdálkodó szervezetek támogatása
- fogyasztói árkiegészítés
- felhalmozási kiadások

Állami kiadások

- állami feladatok ellátása
- gazdálkodó szervezetek támogatása
- fogyasztói árkiegészítés
- felhalmozási kiadások
- többi alrendszer támogatása

Állami kiadások

- állami feladatok ellátása
- gazdálkodó szervezetek támogatása
- fogyasztói árkiegészítés
- felhalmozási kiadások
- többi alrendszer támogatása
- adósságszolgálat

Állami lehetőségek

- monetáris politika

Állami lehetőségek

- monetáris politika
 - jegybank politikája

Állami lehetőségek

- monetáris politika
 - jegybank politikája
 - pénzkibocsátás

Állami lehetőségek

- monetáris politika
 - jegybank politikája
 - pénzkibocsátás
 - kamatlábak

Állami lehetőségek

- monetáris politika
 - jegybank politikája
 - pénzkibocsátás
 - kamatlábak
- fiskális politika

Állami lehetőségek

- monetáris politika
 - jegybank politikája
 - pénzkibocsátás
 - kamatlábak
- fiskális politika
 - kormány politikája

Állami lehetőségek

- monetáris politika
 - jegybank politikája
 - pénzkibocsátás
 - kamatlábak
- fiskális politika
 - kormány politikája
 - adók, elvonások, támogatások

1. A pénz
 - Múlt
 - Jelen
2. **Államháztartás**
 - Állam
 - Adók, járulékok**
 - Csalások
3. Háztartások
 - Hitelek
 - Megtakarítások
 - Csalások
4. Vállalkozások
 - Alapfogalmak
 - Módozatok
 - Működés
5. Összefoglalás

Alapfogalmak

- adó

Alapfogalmak

- adó
 - kötelezően fizetett

Alapfogalmak

- adó
 - kötelezően fizetett
 - (közvetlen) ellenszolgáltatás nélküli

Alapfogalmak

- adó
 - kötelezően fizetett
 - (közvetlen) ellenszolgáltatás nélküli
 - állami vagy helyi

Alapfogalmak

- adó
 - kötelezően fizetett
 - (közvetlen) ellenszolgáltatás nélküli
 - állami vagy helyi
 - pl. SZJA, ÁFA, IFA, HIPA, TA

Alapfogalmak

- adó
 - kötelezően fizetett
 - (közvetlen) ellenszolgáltatás nélküli
 - állami vagy helyi
 - pl. SZJA, ÁFA, IFA, HIPA, TA
- járulék

Alapfogalmak

- adó
 - kötelezően fizetett
 - (közvetlen) ellenszolgáltatás nélküli
 - állami vagy helyi
 - pl. SZJA, ÁFA, IFA, HIPA, TA
- járulék
 - kötelezően fizetett

Alapfogalmak

- adó
 - kötelezően fizetett
 - (közvetlen) ellenszolgáltatás nélküli
 - állami vagy helyi
 - pl. SZJA, ÁFA, IFA, HIPA, TA
- járulék
 - kötelezően fizetett
 - ellenszolgáltatás jár

Alapfogalmak

- adó
 - kötelezően fizetett
 - (közvetlen) ellenszolgáltatás nélküli
 - állami vagy helyi
 - pl. SZJA, ÁFA, IFA, HIPA, TA
- járulék
 - kötelezően fizetett
 - ellenszolgáltatás jár
 - pl. nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási járulék

„Hétköznapi” közterhek

A bruttó bér

- 15.0%-a SZJA

„Hétköznapi” közterhek

A bruttó bér

- 15.0%-a SZJA
- 10.0%-a nyugdíjjárulék

„Hétköznapi” közterhek

A bruttó bér

- 15.0%-a SZJA
- 10.0%-a nyugdíjjárulék
- 7.0%-a
egészségbiztosítási járulék

„Hétköznapi” közterhek

A bruttó bér

- 15.0%-a SZJA
- 10.0%-a nyugdíjjárulék
- 7.0%-a
egészségbiztosítási járulék
- 1.5%-a munkaerőpiaci
járulék

„Hétköznapi” közterhek

A bruttó bér

- 15.0 %-a SZJA
- 10.0 %-a nyugdíjjárulék
- 7.0 %-a
egészségbiztosítási járulék
- 1.5 %-a munkaerőpiaci
járulék

Lényegében:

$$\begin{array}{r} + \text{bruttó bér} \\ - \text{közterhek} \\ + \text{kedvezmények, jóváírások} \\ \hline \text{nettó bér} \end{array}$$

„Hétköznapi” közterhek

A bruttó bér

- 15.0 %-a SZJA
- 10.0 %-a nyugdíjjárulék
- 7.0 %-a
egészségbiztosítási járulék
- 1.5 %-a munkaerőpiaci
járulék

Munkáltató által fizetendő:

Lényegében:

$$\begin{array}{r} + \text{bruttó bér} \\ - \text{közterhek} \\ + \text{kedvezmények, jóváírások} \\ \hline \text{nettó bér} \end{array}$$

„Hétköznapi” közterhek

A bruttó bér

- 15.0 %-a SZJA
- 10.0 %-a nyugdíjjárulék
- 7.0 %-a
egészségbiztosítási járulék
- 1.5 %-a munkaerőpiaci
járulék

Munkáltató által fizetendő:

- 17.5 %-a SZOCHO

Lényegében:

$$\begin{aligned} &+ \text{bruttó bér} \\ &- \text{közterhek} \\ &+ \text{kedvezmények, jóváírások} \\ \hline &\text{nettó bér} \end{aligned}$$

„Hétköznapi” közterhek

A bruttó bér

- 15.0 %-a SZJA
- 10.0 %-a nyugdíjjárulék
- 7.0 %-a
egészségbiztosítási járulék
- 1.5 %-a munkaerőpiaci
járulék

Munkáltató által fizetendő:

- 17.5 %-a SZOCHO
- 1.5 %-a szakképzési hozzájárulás

Lényegében:

- + bruttó bér
 - közterhek
 - + kedvezmények, jóváírások
-

nettó bér

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának? (Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó?

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának?
(Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó? *nettó*

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának? (Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó? *nettó*
- A bruttó bér hány százalékát kapja meg Józsi?

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának? (Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó? *nettó*
- A bruttó bér hány százalékát kapja meg Józsi? 66.5 %

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának? (Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó? *nettó*
- A bruttó bér hány százalékát kapja meg Józsi? 66.5 %
- Mennyi a bruttó bér?

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának? (Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó? *nettó*
- A bruttó bér hány százalékát kapja meg Józsi? 66.5 %
- Mennyi a bruttó bér? 150 375.9 Ft

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának? (Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó? *nettó*
- A bruttó bér hány százalékát kapja meg Józsi? 66.5 %
- Mennyi a bruttó bér? 150 375.9 Ft
- Hány százalékot fizet még be a munkáltató?

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának? (Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó? *nettó*
- A bruttó bér hány százalékát kapja meg Józsi? 66.5 %
- Mennyi a bruttó bér? 150 375.9 Ft
- Hány százalékot fizet még be a munkáltató? 19 %

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának? (Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó? *nettó*
- A bruttó bér hány százalékát kapja meg Józsi? 66.5 %
- Mennyi a bruttó bér? 150 375.9 Ft
- Hány százalékot fizet még be a munkáltató? 19 %
- Mennyibe kerül a munkáltatónak?

Fizetés-példa

Szorgos Józsi 100 000 Ft-ot szeretne a havi munkájáért kézhez (bankszámlára) kapni. Mennyibe kerül a munkáltatójának? (Józsinak nincs semmilyen igénybevehető kedvezménye)

- A megadott összeg bruttó vagy nettó? *nettó*
- A bruttó bér hány százalékát kapja meg Józsi? 66.5 %
- Mennyi a bruttó bér? 150 375.9 Ft
- Hány százalékot fizet még be a munkáltató? 19 %
- Mennyibe kerül a munkáltatónak? 178 947.4 Ft

ÁFA

- Általános Forgalmi Adó

ÁFA

- Általános Forgalmi Adó
- legtöbbször 27%

ÁFA

- Általános Forgalmi Adó
- legtöbbször 27%
- gazdálkodók (vállalat, vállalkozó) visszaigényelheti

ÁFA

- Általános Forgalmi Adó
- legtöbbször 27%
- gazdálkodók (vállalat, vállalkozó) visszaigényelheti
- ÁFA nélküli ár: nettó ár, ÁFA-val növelt ár: bruttó ár

ÁFA

- Általános Forgalmi Adó
- legtöbbször 27%
- gazdálkodók (vállalat, vállalkozó) visszaigényelheti
- ÁFA nélküli ár: nettó ár, ÁFA-val növelt ár: bruttó ár
- megadott időtartamra (havonta, negyedévente, évente) kell kiszámolni, bejelenteni, befizetni

ÁFA-példa

Egy pékség a malomtól megveszi a lisztet nettó 2000 Ft-ért, a vizet és a sót nettó 100 Ft-ért, az áramot 400 Ft-ért. Ezután az elkészült kenyeret eladja 3200 Ft-ért. Mennyi ÁFA-t kell fizetnie?

- „vásárolt” $2000 + 100 + 400 = 2500$ nettó összegért, azaz 675 Ft ÁFA

ÁFA-példa

Egy pékség a malomtól megveszi a lisztet nettó 2000 Ft-ért, a vizet és a sót nettó 100 Ft-ért, az áramot 400 Ft-ért. Ezután az elkészült kenyeret eladja 3200 Ft-ért. Mennyi ÁFA-t kell fizetnie?

- „vásárolt” $2000 + 100 + 400 = 2500$ nettó összegért, azaz 675 Ft ÁFA
- „eladott” 3200 nettó összegért, azaz 864 Ft ÁFA

ÁFA-példa

Egy pékség a malomtól megveszi a lisztet nettó 2000 Ft-ért, a vizet és a sót nettó 100 Ft-ért, az áramot 400 Ft-ért. Ezután az elkészült kenyeret eladja 3200 Ft-ért. Mennyi ÁFA-t kell fizetnie?

- „vásárolt” $2000 + 100 + 400 = 2500$ nettó összegért, azaz 675 Ft ÁFA
- „eladott” 3200 nettó összegért, azaz 864 Ft ÁFA
- a költségei ÁFA-ja levonható, azaz $864 - 675 = 189$ forint ÁFA fizetendő

1. A pénz

Múlt
Jelen

2. **Államháztartás**

Állam
Adók, járulékok
Csalások

3. Háztartások

Hitelek
Megtakarítások
Csalások

4. Vállalkozások

Alapfogalmak
Módozatok
Működés

5. Összefoglalás

Munkáltatói csalások

- kisebb összegre jelenti be a dolgozót

Munkáltatói csalások

- kisebb összegre jelenti be a dolgozót
 - dolgozónak jó?

Munkáltatói csalások

- kisebb összegre jelenti be a dolgozót
 - dolgozónak jó?
 - munkáltatónak jó?

Munkáltatói csalások

- kisebb összegre jelenti be a dolgozót
 - dolgozónak jó?
 - munkáltatónak jó?
- egyáltalán nem jelenti be a dolgozót

Munkáltatói csalások

- kisebb összegre jelenti be a dolgozót
 - dolgozónak jó?
 - munkáltatónak jó?
- egyáltalán nem jelenti be a dolgozót
 - dolgozónak jó?

Munkáltatói csalások

- kisebb összegre jelenti be a dolgozót
 - dolgozónak jó?
 - munkáltatónak jó?
- egyáltalán nem jelenti be a dolgozót
 - dolgozónak jó?
 - munkáltatónak jó?

ÁFA-csalások

- „papíron” vesz a cég terméket, adott időszakban nem ad el, „visszaigényli” az áfát, majd a cég „csődbe megy”

ÁFA-csalások

- „papíron” vesz a cég terméket, adott időszakban nem ad el, „visszaigényli” az áfát, majd a cég „csődbe megy”
- „papíron” kiviszi külföldre (EU-ba értékesítés ÁFA-mentes!), majd „papíron” megveszi külföldről (ld. cukor)

ÁFA-csalások

- „papíron” vesz a cég terméket, adott időszakban nem ad el, „visszaigényli” az áfát, majd a cég „csődbe megy”
- „papíron” kiviszi külföldre (EU-ba értékesítés ÁFA-mentes!), majd „papíron” megveszi külföldről (ld. cukor)

ÁFA-csalások

- „papíron” vesz a cég terméket, adott időszakban nem ad el, „visszaigényli” az áfát, majd a cég „csődbe megy”
- „papíron” kiviszi külföldre (EU-ba értékesítés ÁFA-mentes!), majd „papíron” megveszi külföldről (ld. cukor)
- **1** *Megrendelő* cég megrendel *Munkavégző* cégtől szolgáltatást nettó 100M-ért.

ÁFA-csalások

- „papíron” vesz a cég terméket, adott időszakban nem ad el, „visszaigényli” az áfát, majd a cég „csődbe megy”
- „papíron” kiviszi külföldre (EU-ba értékesítés ÁFA-mentes!), majd „papíron” megveszi külföldről (ld. cukor)
- **1** *Megrendelő* cég megrendel *Munkavégző* cégtől szolgáltatást nettó 100M-ért.
- **2** A *Megrendelő* cég „csődbe megy” és nem fizet *Munkavégző*-nek.

ÁFA-csalások

- „papíron” vesz a cég terméket, adott időszakban nem ad el, „visszaigényli” az áfát, majd a cég „csődbe megy”
- „papíron” kiviszi külföldre (EU-ba értékesítés ÁFA-mentes!), majd „papíron” megveszi külföldről (ld. cukor)
- - 1 *Megrendelő* cég megrendel *Munkavégző* cégtől szolgáltatást nettó 100M-ért.
 - 2 A *Megrendelő* cég „csődbe megy” és nem fizet *Munkavégző*-nek.
 - 3 viszont *Munkavégző*-nek be kell fizetnie a 27M áfát \Rightarrow B csődje (akár)

ÁFA-csalások

- „papíron” vesz a cég terméket, adott időszakban nem ad el, „visszaigényli” az áfát, majd a cég „csődbe megy”
- „papíron” kiviszi külföldre (EU-ba értékesítés ÁFA-mentes!), majd „papíron” megveszi külföldről (ld. cukor)
- - 1 *Megrendelő* cég megrendel *Munkavégző* cégtől szolgáltatást nettó 100M-ért.
 - 2 A *Megrendelő* cég „csődbe megy” és nem fizet *Munkavégző*-nek.
 - 3 viszont *Munkavégző*-nek be kell fizetnie a 27M áfát \Rightarrow B csődje (akár)
- „számlagyarak”: fiktív (kitalált) számlák, amelyek egy másik cég költségként elszámol \Rightarrow kevesebb adó. A „számlagyár” néhány hónapon belül (mielőtt valamit be kellene fizetnie) megszűnik.

Külföldre utaztatás hír (2020. december 3.)

Nemzetközi akcióban ütött rajta a NAV egy milliárdos bűnszervezeten

Kiterjedt, körhintacsálásra szakosodott dunántúli bűnszervezetet számolt fel a napokban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV). Az akcióban több mint 150 nyomozó és járőr vett részt, munkájukat a külföldi társhatóságok, valamint az Eurojust és az Europol is támogatta. A bűnbanda a kiépített számlázási láncokon keresztül több mint 3 milliárd forint áfát igényelt vissza jogosulatlanul.

https://nav.gov.hu/nav/sajtoszoba/hirek/Nemzetkozi_akcioban_u20201203.html

Külföldre utaztatás hír (2020. december 3.)

A gyanú szerint a bűnszervezet három számlázási láncolatot működtetett, ezek segítségével parfümöt és táplálékkiegészítőket „utaztattak” Magyarország és Szlovákia, valamint Magyarország és Csehország között. A termékek egymást váltó bukó cégek fiktív belföldi értékesítésein keresztül jutottak el a haszonhúzó, úgynevezett brókertársaságokhoz, akik a Közösség területére bejegyzett cégeknek értékesíteték azokat.

https://nav.gov.hu/nav/sajtoszoba/hirek/Nemzetkozi_akcioban_u20201203.html

Külföldre utaztatás hír (2020. december 3.)

Az áruk azonban a valóságban sosem kerültek forgalomba, ahogy megérkeztek a célországba, hamis dokumentumokkal vissza is szállították Magyarországra, hogy újra és újra átfuttassák azokat a láncolaton. A társaságok ezzel a módszerrel több mint 3 milliárd forint áfát tudtak visszaigényelni úgy, hogy azt előtte senki nem fizette be a költségvetésbe.

https://nav.gov.hu/nav/sajtoszoba/hirek/Nemzetkozi_akcioban_u20201203.html

Külföldre utaztatás hír (2020. december 3.)

A bűnbanda felszámolására szervezett akcióban Magyarországon és Szlovákiában is zajlottak kutatások, a határon átnyúló intézkedések irányítását az Eurojust is támogatta. A NAV nyomozói és járőrei több mint 50 helyszínen kutattak egyszerre és 20 gyanúsítottat állítottak elő. A hálózat irányítójánál engedély nélkül tartott géppuskalőszereket is találtak, a bűnszervezet egyik tagja pedig megpróbált elrejtőzni a hatóság elől, de a nyomozók néhány órán belül őt is elfogták és őrizetbe vették.

https://nav.gov.hu/nav/sajtoszoba/hirek/Nemzetkozi_akcioban_u20201203.html

Külföldre utaztatás hír (2020. december 3.)

A bűnszervezet raktárhelyiségében rengeteg parfümöt, valamint szabálytalanul tárolt, állati ürülékkel szennyezett táplálékkiegészítőt, és azok újracsomagolásához szükséges eszközöket találtak. A NAV értesítésére a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal is eljárást indított az ügyben.

https://nav.gov.hu/nav/sajtoszoba/hirek/Nemzetkozi_akcioban_u20201203.html

Külföldre utaztatás hír (2020. december 3.)

A nyomozók a szervezet tagjaitól nagy mennyiségű készpénzt foglaltak le, valamint bankszámlákat, üzletrészeket, szabadalmakat, gépjárműveket és ingatlanokat vettek zár alá, több mint egymilliárd forint értékben. Az online számlaadatok felhasználásával pedig sikerült időben megakasztani közel nyolcszáz millió forint jogosulatlanul visszaigényelt áfa kiutalását is, így az okozott kár jelentős része megtérülhet.

https://nav.gov.hu/nav/sajtoszoba/hirek/Nemzetkozi_akcioban_u20201203.html

Külföldre utaztatás hír (2020. december 3.)

A NAV nyomozói 11 személyt vettek őrizetbe. A Tatabányai Járásbíróság 7 gyanúsított letartóztatását elrendelte. A nyomozás különösen nagy értékre, bünszervezetben elkövetett költségvetési csalás miatt folyik. A szervezet vezetői — ha bűnösségük bebizonyosodik — 20 évet is kaphatnak.

https://nav.gov.hu/nav/sajtoszoba/hirek/Nemzetkozi_akcioban_u20201203.html

Számlagár hír (2019. szeptember 5.)

Számlagyarat működtető szegedi csoport tagjai ellen emelt vádat az ügyészség, a hatóságok eredményes fellépésének köszönhetően az okozott 1,5 milliárd forintos kár teljes egésze megtérülhet – közölte a Csongrád Megyei Főügyészség szóvivője.

Számlagár hír (2019. szeptember 5.)

A vádirat szerint egy szegedi férfi és társai 2015 és 2017 között gazdasági társaságokat hoztak létre, amelyek 3-5 százalékos jutalék ellenében bocsátottak ki fiktív számlákat cégeknek és egyéni vállalkozóknak. A bizonylatok mögött semmilyen gazdasági esemény nem állt.

Számlagyar hír (2019. szeptember 5.)

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal 102 gyanúsított ellen indított eljárást. A terheltek csaknem másfél milliárd forint vagyoni hátrányt okoztak a költségvetésnek. A legnagyobb számlabefogadó egy szójaolajjal, szójagranulátummal foglalkozó agráripari vállalkozás volt, amely több mint 600 millió forint adó befizetését kerülte el. De tojáskereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaságok is több mint 100 millió forintos kárt okoztak. A számlabefogadók között szerepelt szegedi székhelyű őrző-védő cég és vendéglátóipari termékeket forgalmazó vállalkozás is. 54 gyanúsított az általa okozott vagyoni kárt részben vagy egészben megfizette, ezzel csaknem 500 millió forint kár megtérült.

1. A pénz
 - Múlt
 - Jelen
2. Államháztartás
 - Állam
 - Adók, járulékok
 - Csalások
3. Háztartások
 - Hitelek
 - Megtakarítások
 - Csalások
4. Vállalkozások
 - Alapfogalmak
 - Módozatok
 - Működés
5. Összefoglalás

1. A pénz
 - Múlt
 - Jelen
2. Államháztartás
 - Állam
 - Adók, járulékok
 - Csalások
3. Háztartások
 - Hitelek**
 - Megtakarítások
 - Csalások
4. Vállalkozások
 - Alapfogalmak
 - Módozatok
 - Működés
5. Összefoglalás

Hitel típusai

Hitel: jellemzően pénzintézet által „kölcsönadott” pénz.

Hitel típusai

Hitel: jellemzően pénzintézet által „kölcsönadott” pénz.
Visszafizetni többet kell, mint amennyit kölcsönkértünk („kamat”).

Hitel típusai

Hitel: jellemzően pénzintézet által „kölcsönadott” pénz.
Visszafizetni többet kell, mint amennyit kölcsönkértünk („kamat”).

- áruhitel

Hitel típusai

Hitel: jellemzően pénzintézet által „kölcsönadott” pénz.
Visszafizetni többet kell, mint amennyit kölcsönkértünk („kamat”).

- áruhitel
- lakáshitel

Hitel típusai

Hitel: jellemzően pénzüintézet által „kölcsönadott” pénz.
Visszafizetni többet kell, mint amennyit kölcsönkértünk („kamat”).

- áruhitel
- lakáshitel
- szabad felhasználású

Hitel típusai

Hitel: jellemzően pénzintézet által „kölcsönadott” pénz.
Visszafizetni többet kell, mint amennyit kölcsönkértünk („kamat”).

- áruhitel
- lakáshitel
- szabad felhasználású
- folyószámlahitel

Hitel típusai

Hitel: jellemzően pénzintézet által „kölcsönadott” pénz.
Visszafizetni többet kell, mint amennyit kölcsönkértünk („kamat”).

- áruhitel
- lakáshitel
- szabad felhasználású
- folyószámlahitel
- hitelkártya

Hitelek jellemzői

- általában fedezet kell (ingatlan, nagy értékű vagyontárgy)

Hitelek jellemzői

- általában fedezet kell (ingatlan, nagy értékű vagyontárgy)
- tőke kamata

Hitelek jellemzői

- általában fedezet kell (ingatlan, nagy értékű vagyontárgy)
- tőke kamata
- THM (\geq kamat)

Hitelek jellemzői

- általában fedezet kell (ingatlan, nagy értékű vagyontárgy)
- tőke kamata
- THM (\geq kamat)
- futamidő

Hitelek jellemzői

- általában fedezet kell (ingatlan, nagy értékű vagyontárgy)
- tőke kamata
- THM (\geq kamat)
- futamidő
- időszaki törlesztő összeg

1. A pénz
 - Múlt
 - Jelen
2. Államháztartás
 - Állam
 - Adók, járulékok
 - Csalások
3. **Háztartások**
 - Hitelek
 - Megtakarítások**
 - Csalások
4. Vállalkozások
 - Alapfogalmak
 - Módozatok
 - Működés
5. Összefoglalás

Fialtatás

- értékpapír

Fialtatás

- értékpapír
- bankbetét, alapok

Fialtatás

- értékpapír
- bankbetét, alapok
- pénztárok (nyugdíj-, egészség-, stb.)

Fialtatás

- értékpapír
- bankbetét, alapok
- pénztárok (nyugdíj-, egészség-, stb.)
- ingatlan

Fialtatás

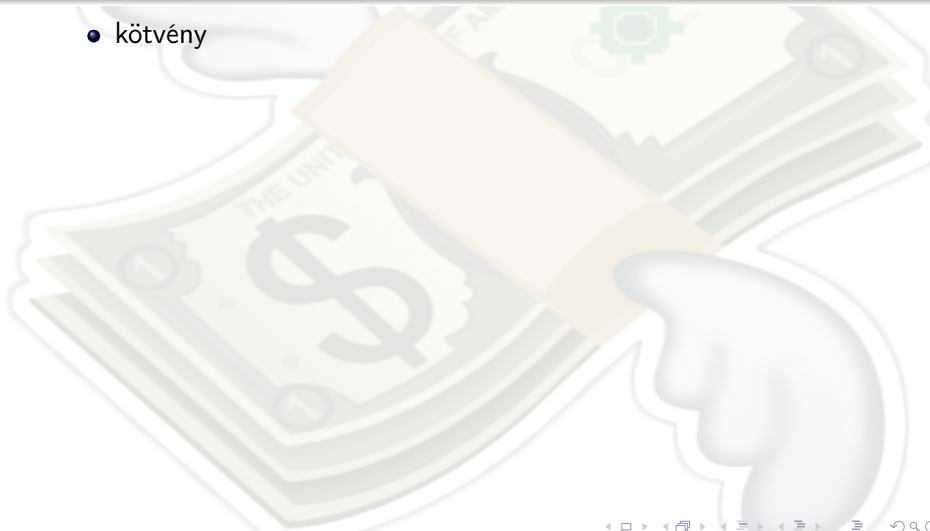
- értékpapír
- bankbetét, alapok
- pénztárok (nyugdíj-, egészség-, stb.)
- ingatlan
- ingóságok (arany, drágakő, festmény, stb.)

Fialtatás

- értékpapír
- bankbetét, alapok
- pénztárok (nyugdíj-, egészség-, stb.)
- ingatlan
- ingóságok (arany, drágakő, festmény, stb.)
- stb.

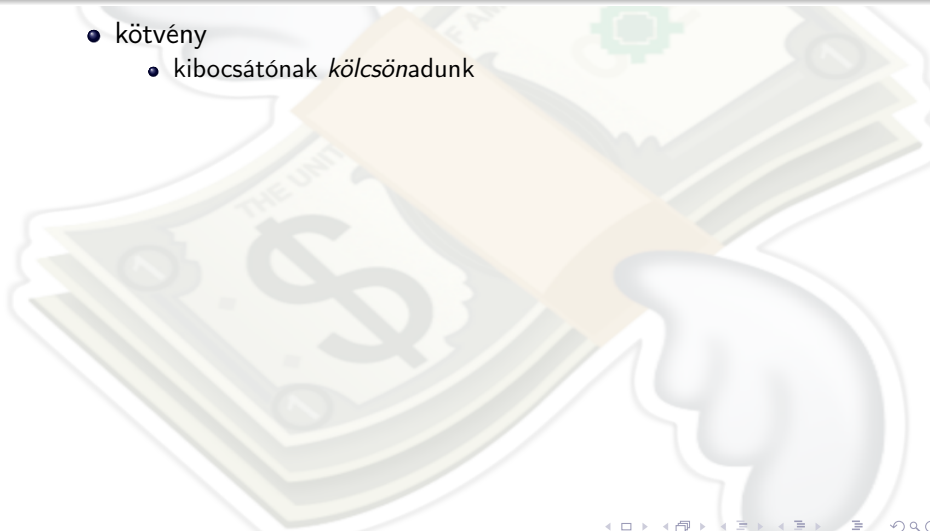
Értékpapírok

- kötvény

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsönadunk*

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsönadunk*
 - meghatározott időben visszafizeti

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsönadunk*
 - meghatározott időben visszafizeti
 - kamattal együtt

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsönadunk*
 - meghatározott időben visszafizeti
 - kamattal együtt
 - államkötvény: kibocsátó = állam

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsönadunk*
 - meghatározott időben visszafizeti
 - kamattal együtt
 - államkötvény: kibocsátó = állam
- részvény

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsönadunk*
 - meghatározott időben visszafizeti
 - kamattal együtt
 - államkötvény: kibocsátó = állam
- részvény
 - vállalatnak *odaadjuk* (tulajdont szerzünk)

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsönadunk*
 - meghatározott időben visszafizeti
 - kamattal együtt
 - államkötvény: kibocsátó = állam
- részvény
 - vállalatnak *odaadjuk* (tulajdont szerzünk)
 - részesed(het)ünk a vállalat sikereiből („osztalék”)

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsön*adunk
 - meghatározott időben visszafizeti
 - kamattal együtt
 - államkötvény: kibocsátó = állam
- részvény
 - vállalatnak *oda*adjuk (tulajdont szerzünk)
 - részesed(het)ünk a vállalat sikereiből („osztalék”)
 - sose fizeti vissza a vállalat

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsön*adunk
 - meghatározott időben visszafizeti
 - kamattal együtt
 - államkötvény: kibocsátó = állam
- részvény
 - vállalatnak *oda*adjuk (tulajdont szerzünk)
 - részesed(het)ünk a vállalat sikereiből („osztalék”)
 - sose fizeti vissza a vállalat
 - eladható másnak

Értékpapírok

- kötvény
 - kibocsátónak *kölcsön*adunk
 - meghatározott időben visszafizeti
 - kamattal együtt
 - államkötvény: kibocsátó = állam
- részvény
 - vállalatnak *oda*adjuk (tulajdont szerzünk)
 - részesed(het)ünk a vállalat sikereiből („osztalék”)
 - sose fizeti vissza a vállalat
 - eladható másnak

	Kockázat	Haszon
Államkötvény	kicsi	kicsi
Vállalati kötvény	közepes	közepes
Részvény	nagy	nagy

Államilag támogatott megtakarítások

- meghatározott cél, nem szabadon felhasználható

Államilag támogatott megtakarítások

- meghatározott cél, nem szabadon felhasználható
- egészség-, nyugdíj-, önszegélyező pénztárok (20%)

Befektetési alapok

- pénzüzetek befektetési alapokat kínálnak

Befektetési alapok

- pénzügyi intézetek befektetési alapokat kínálnak
- pénzügyi szakember rak össze ún. portfóliót

Befektetési alapok

- pénzügyi szakember rak össze ún. portfóliót
- kockázati szint választható

Befektetési alapok

- pénzügyi szakember rak össze ún. portfóliót
- kockázati szint választható
- portfóliók közötti váltás lehetősége

Befektetési alapok

- pénzügyi szakember rak össze ún. portfóliót
- kockázati szint választható
- portfóliók közötti váltás lehetősége
- „mini”-tőzsde

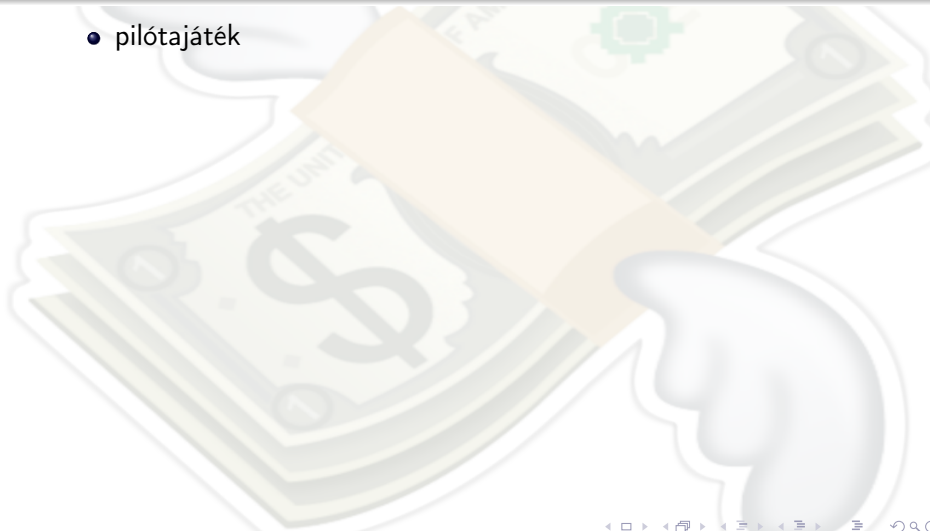
Befektetési alapok

- pénzügyi szakember rak össze ún. portfóliót
- kockázati szint választható
- portfóliók közötti váltás lehetősége
- „mini”-tőzsde
- TKM: Teljes Költség Mutató

1. A pénz
 - Múlt
 - Jelen
2. Államháztartás
 - Állam
 - Adók, járulékok
 - Csalások
3. **Háztartások**
 - Hitelek
 - Megtakarítások
 - Csalások**
4. Vállalkozások
 - Alapfogalmak
 - Módozatok
 - Működés
5. Összefoglalás

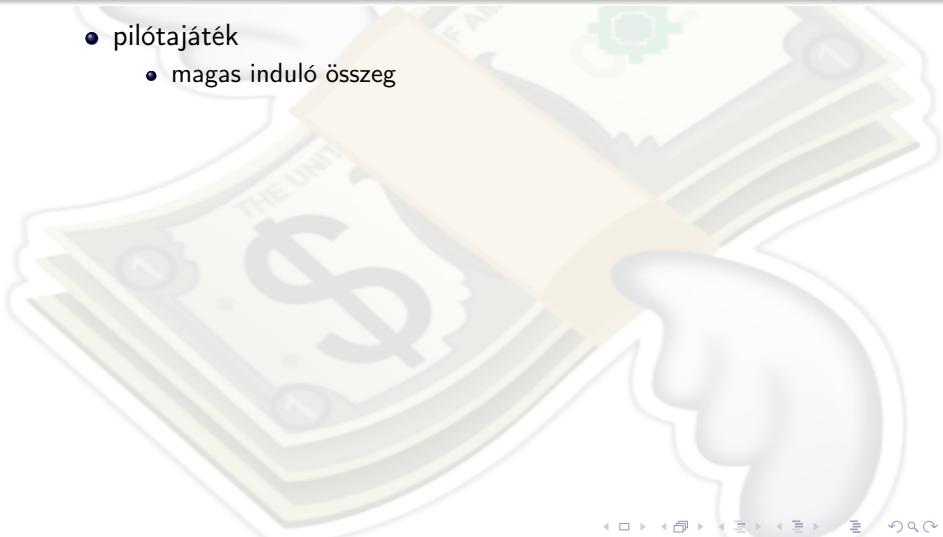
Átverések

- pilótajáték

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek
 - ebből kapnak a beszervezők, a beszervezők beszervezői, a beszervezők beszervezőinek beszervezői, . . .

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek
 - ebből kapnak a beszervezők, a beszervezők beszervezői, a beszervezők beszervezőinek beszervezői, . . .
- piramisjáték

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek
 - ebből kapnak a beszervezők, a beszervezők beszervezői, a beszervezők beszervezőinek beszervezői, . . .
- piramisjáték
 - termék

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek
 - ebből kapnak a beszervezők, a beszervezők beszervezői, a beszervezők beszervezőinek beszervezői, . . .
- piramisjáték
 - termék
 - belépő belépti díjat fizet

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek
 - ebből kapnak a beszervezők, a beszervezők beszervezői, a beszervezők beszervezőinek beszervezői, . . .
- piramisjáték
 - termék
 - belépő belépti díjat fizet
 - ha beszervez X embert, megkapja a terméket (beléptési díjak \gg termék értéke)

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek
 - ebből kapnak a beszervezők, a beszervezők beszervezői, a beszervezők beszervezőinek beszervezői, . . .
- piramisjáték
 - termék
 - belépő belépti díjat fizet
 - ha beszervez X embert, megkapja a terméket (beléptési díjak \gg termék értéke)
- MLM

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek
 - ebből kapnak a beszervezők, a beszervezők beszervezői, a beszervezők beszervezőinek beszervezői, . . .
- piramisjáték
 - termék
 - belépő belépti díjat fizet
 - ha beszervez X embert, megkapja a terméket (beléptési díjak \gg termék értéke)
- MLM
 - hasonló a piramisjátékhoz

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek
 - ebből kapnak a beszervezők, a beszervezők beszervezői, a beszervezők beszervezőinek beszervezői, . . .
- piramisjáték
 - termék
 - belépő belépti díjat fizet
 - ha beszervez X embert, megkapja a terméket (beléptési díjak \gg termék értéke)
- MLM
 - hasonló a piramisjátékhoz
 - be kell szervezni embereket

Átverések

- pilótajáték
 - magas induló összeg
 - be kell szervezni még embereket
 - a beszervezettek is fizetnek
 - ebből kapnak a beszervezők, a beszervezők beszervezői, a beszervezők beszervezőinek beszervezői, . . .
- piramisjáték
 - termék
 - belépő belépti díjat fizet
 - ha beszervez X embert, megkapja a terméket (beléptési díjak \gg termék értéke)
- MLM
 - hasonló a piramisjátékhoz
 - be kell szervezni embereket
 - terméket kell értékesíteni (többszörös áron)

Apróbetű!

- „unit-linked” biztosítások: életbiztosítás+ megtakarítás

Apróbetű!

- „unit-linked” biztosítások: életbiztosítás+megtakarítás
 - TKM \approx 5%

Apróbetű!

- „unit-linked” biztosítások: életbiztosítás+megtakarítás
 - TKM \approx 5%
 - folyamatos levonások („elviszi” a hasznot)

Apróbetű!

- „unit-linked” biztosítások: életbiztosítás+megtakarítás
 - TKM \approx 5%
 - folyamatos levonások („elviszi” a hasznot)
- a banki kamatnál *lényegesen* magasabb ígéret, pl. Quaestor

Apróbetű!

- „unit-linked” biztosítások: életbiztosítás+megtakarítás
 - TKM \approx 5%
 - folyamatos levonások („elviszi” a hasznot)
- a banki kamatnál *lényegesen* magasabb ígéret, pl. Quaestor
 - cég alacsony tőkéje

Apróbetű!

- „unit-linked” biztosítások: életbiztosítás+megtakarítás
 - TKM \approx 5%
 - folyamatos levonások („elviszi” a hasznot)
- a banki kamatnál *lényegesen* magasabb ígéret, pl. Quaestor
 - cég alacsony tőkéje
 - lejáró kötvényeket és kamataikat az új kötvények bevételeiből finanszírozták

Apróbetű!

- „unit-linked” biztosítások: életbiztosítás+megtakarítás
 - TKM \approx 5%
 - folyamatos levonások („elviszi” a hasznot)
- a banki kamatnál *lényegesen* magasabb ígéret, pl. Quaestor
 - cég alacsony tőkéje
 - lejáró kötvényeket és kamataikat az új kötvények bevételeiből finanszírozták
 - OBA-védelem nincs!

1. A pénz
Múlt
Jelen
2. Államháztartás
Állam
Adók, járulékok
Csalások
3. Háztartások
Hitelek
Megtakarítások
Csalások
4. **Vállalkozások**
Alapfogalmak
Módozatok
Működés
5. Összefoglalás

1. A pénz
Múlt
Jelen
2. Államháztartás
Állam
Adók, járulékok
Csalások
3. Háztartások
Hitelek
Megtakarítások
Csalások
4. **Vállalkozások**
Alapfogalmak
Módozatok
Működés
5. Összefoglalás

Vállalkozó

Vállalkozó, aki

- önállóan

Vállalkozó

Vállalkozó, aki

- önállóan
- saját kockázatára

Vállalkozó

Vállalkozó, aki

- önállóan
- saját kockázatára
- jövedelemszerzés céljából

Vállalkozó

Vállalkozó, aki

- önállóan
- saját kockázatára
- jövedelemszerzés céljából gazdasági tevékenységet folytat

Üzleti vállalkozás

- piacorientált
- kockázatvállalás
- profitorientált

Vállalkozás létrehozása

1. tevékenység meghatározása („for-profit”)

Vállalkozás létrehozása

1. tevékenység meghatározása („for-profit”)
2. bejelentés

Vállalkozás létrehozása

1. tevékenység meghatározása („for-profit”)
2. bejelentés
 - egyéni vállalkozónál Ügyfélkapun keresztül

Vállalkozás létrehozása

1. tevékenység meghatározása („for-profit”)
2. bejelentés
 - egyéni vállalkozónál Ügyfélkapun keresztül
 - vállalkozásnál Cégbíróság

Vállalkozás létrehozása

1. tevékenység meghatározása („for-profit”)
2. bejelentés
 - egyéni vállalkozónál Ügyfélkapun keresztül
 - vállalkozásnál Cégbíróság
 - adózás módjának meghatározása

Vállalkozás létrehozása

1. tevékenység meghatározása („for-profit”)
2. bejelentés
 - egyéni vállalkozónál Ügyfélkapun keresztül
 - vállalkozásnál Cégbíróság
 - adózás módjának meghatározása
3. adószámot kap (magánszemély: adóazonosító jel)

Vállalkozás létrehozása

- 1 tevékenység meghatározása („for-profit”)
- 2 bejelentés
 - egyéni vállalkozónál Ügyfélkapun keresztül
 - vállalkozásnál Cégbíróság
 - adózás módjának meghatározása
- 3 adószámot kap (magánszemély: adóazonosító jel)
- 4 önkormányzatnál bejelentkezés (helyi iparűzési adó)

Vállalkozás létrehozása

- 1 tevékenység meghatározása („for-profit”)
- 2 bejelentés
 - egyéni vállalkozónál Ügyfélkapun keresztül
 - vállalkozásnál Cégbíróság
 - adózás módjának meghatározása
- 3 adószámot kap (magánszemély: adóazonosító jel)
- 4 önkormányzatnál bejelentkezés (helyi iparűzési adó)
- 5 legtöbb esetben vállalkozói bankszámla

Vállalkozás létrehozása

- 1 tevékenység meghatározása („for-profit”)
- 2 bejelentés
 - egyéni vállalkozónál Ügyfélkapun keresztül
 - vállalkozásnál Cégbíróság
 - adózás módjának meghatározása
- 3 adószámot kap (magánszemély: adóazonosító jel)
- 4 önkormányzatnál bejelentkezés (helyi iparűzési adó)
- 5 legtöbb esetben vállalkozói bankszámla
- 6 hitel felvétele esetén üzleti terv benyújtása

1. A pénz
 - Múlt
 - Jelen
2. Államháztartás
 - Állam
 - Adók, járulékok
 - Csalások
3. Háztartások
 - Hitelek
 - Megtakarítások
 - Csalások
4. **Vállalkozások**
 - Alapfogalmak
 - Módozatok**
 - Működés
5. Összefoglalás

Legelterjedtebb vállalkozási formák

- egyéni vállalkozó, egyéni vállalkozás

Legelterjedtebb vállalkozási formák

- egyéni vállalkozó, egyéni vállalkozás
 - legegyszerűbb
 - nem szükséges induló tőke
 - korlátlan felelősség

Legelterjedtebb vállalkozási formák

- egyéni vállalkozó, egyéni vállalkozás
- Korlátolt Felelősségű Társaság (Kft.)

Legelterjedtebb vállalkozási formák

- egyéni vállalkozó, egyéni vállalkozás
- Korlátolt Felelősségű Társaság (Kft.)
 - törzstőke: min. 3 000 000 Ft
 - „korlátolt”

Legelterjedtebb vállalkozási formák

- egyéni vállalkozó, egyéni vállalkozás
- Korlátolt Felelősségű Társaság (Kft.)
- Betéti Társaság (Bt.)

Legelterjedtebb vállalkozási formák

- egyéni vállalkozó, egyéni vállalkozás
- Korlátolt Felelősségű Társaság (Kft.)
- Betéti Társaság (Bt.)
 - beltág felelőssége korlátlan (új beltág felelőssége?)
 - kültág bevitt vagyonával („betét”)

Legelterjedtebb vállalkozási formák

- egyéni vállalkozó, egyéni vállalkozás
- Korlátolt Felelősségű Társaság (Kft.)
- Betéti Társaság (Bt.)
- Részvénytársaság (Zrt. vagy Nyrt.)

Legelterjedtebb vállalkozási formák

- egyéni vállalkozó, egyéni vállalkozás
- Korlátolt Felelősségű Társaság (Kft.)
- Betéti Társaság (Bt.)
- Részvénytársaság (Zrt. vagy Nyrt.)
 - Nyrt: tőzsdére bevezetett
 - Zrt: min. 5 000 000 Ft, Nyrt: min. 20 000 000 Ft

Adózási formák

- vállalkozási formától sokszor független

Adózási formák

- vállalkezési formától sokszor független
- Kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA)

Adózási formák

- vállalkozási formától sokszor független
- Kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA)
- Egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) – kivezetik

Adózási formák

- vállalkozási formától sokszor független
- Kisadózó vállalkozások tételes adója (KATA)
- Egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) – kivezetik
- „általános”

1. A pénz
 - Múlt
 - Jelen
2. Államháztartás
 - Állam
 - Adók, járulékok
 - Csalások
3. Háztartások
 - Hitelek
 - Megtakarítások
 - Csalások
4. Vállalkozások
 - Alapfogalmak
 - Módozatok
 - Működés
5. Összefoglalás

Vállalkozás működtetése

- szoros együttműködés a könyvelővel

Vállalkozás működtetése

- szoros együttműködés a könyvelővel
- bevételek, kiadások pontos vezetése („könyvelés”)

Vállalkozás működtetése

- szoros együttműködés a könyvelővel
- bevételek, kiadások pontos vezetése („könyvelés”)
- alkalmazottak foglalkoztatása

Vállalkozás működtetése

- szoros együttműködés a könyvelővel
- bevételek, kiadások pontos vezetése („könyvelés”)
- alkalmazottak foglalkoztatása
- megrendelőkkel, beszállítókkal való kapcsolattartás

Vállalkozás működtetése

- szoros együttműködés a könyvelővel
- bevételek, kiadások pontos vezetése („könyvelés”)
- alkalmazottak foglalkoztatása
- megrendelőkkel, beszállítókkal való kapcsolattartás
- új piacok felderítése

Vállalkozás működtetése

- szoros együttműködés a könyvelővel
- bevételek, kiadások pontos vezetése („könyvelés”)
- alkalmazottak foglalkoztatása
- megrendelőkkel, beszállítókkal való kapcsolattartás
- új piacok felderítése
- rendszeres adófizetés, bejelentési kötelezettségek

1. A pénz
 - Múlt
 - Jelen
2. Államháztartás
 - Állam
 - Adók, járulékok
 - Csalások
3. Háztartások
 - Hitelek
 - Megtakarítások
 - Csalások
4. Vállalkozások
 - Alapfogalmak
 - Módozatok
 - Működés
5. Összefoglalás

Összefoglalás

- pénz kialakulása
- bankrendszer, központi bank
- állam feladatai
- állami bevételek, kiadások
- adók, járulékok
- áfa
- hitelek
- megtakarítások
- vállalkozások